

VEJLEDNING FOR TÆLLING AF NATAKTIVE PATTEDYR

Baggrund: Danmarks Jægerforbunds (DJ) projekt 'Citizen Science som redskab i forvaltning af pattedyr i Danmark' har til formål at overvåge bestandene af nataktive pattedyr gennem systematiske tællinger. Vejledningen beskriver de metoder og principper, der skal følges for at sikre en høj kvalitet af dataene.

Projektet er et samarbejde mellem
DCE, Aarhus Universitet og Danmarks Jægerforbund.
Projektet er finansieret af Aage V. Jensen Naturfond.

1. Forberedelse af tællingen

- **Udlægning af rute:** I samarbejde med DJ udpeges en rute, hvorfra der skal tælles. Ruten placeres så observationerne udføres fra offentlig tilgængelig vej. En vildt- og naturkonsulent fra DJ er med til at sikre, at ruten dækker områdets terræn, og udformer det kortmateriale, der bruges i forbindelse med optællingerne. Ruterne vil typisk være 10-15 km. Det opfordres til at ruten er kendt for deltagerne og som minimum er kørt i dagslys, for at sikre kendskab til terrænet.
- **Tællehold:** Tælleholdet består af 2-4 personer, hvor en kører bilen og 1-2 lyser på markerne langs ruten med håndholdte projektører. De observerede vildtarter noteres på det udleverede kort eller direkte via indberetningssystemet.
- **Udstyr:** I bilen medbringes kikkert, håndholdte projektører og et printet kort eller mobiltelefon til direkte indberetning. Hvis der anvendes termisk spotter, skal det angives.

2. Tællingens gennemførelse

- **Tællingstidspunkt:** Der tælles 2-3 gange i perioden 1. marts til 15. april. Det anbefales at der tælles så tidligt som muligt i sæsonen af hensyn til afgrødernes højde. Tællingen startes ca. 1,5 time efter solnedgang. Der bør være faste starttidspunkter for at sikre sammenlignelighed.
- **Vejrforhold:** Tællingen skal kun udføres under gode vejrforhold (dvs. klar sigt, ingen vind af stormstyrke eller nedbør). Vejret noteres ved starten af tællingen.
- **Præcise observationer:** Ruterne gennemkøres i tilpas langsom fart evt. med stop, hvis terrænet er vanskeligt. Det er vigtigt, at observationerne noteres i de korrekte afstandsintervaller (30-60 m, 60-90 m osv.). Dette sikrer, at dataene kan bruges videnskabeligt.

3. Registrering og dataindsamling

- **Kontaktinformation:** Inden tællingen begyndes, angives navn og kontaktinfo.
- **Tælleinformation:** For hver tælling skal følgende informationer registreres:
  - Dato og tidspunkt for tælling
  - Start- og sluttidspunkt
  - Vejrforhold (vind, temperatur, nedbør)
  - Metode (er tællingen foretaget ved brug af projektør eller termisk spotter)
- **Artsinformation:** Når et dyr spottes, noteres følgende oplysninger på det medbragte kort eller direkte ind i den digitale platform.

Sørg for at alle data er korrekte og fuldstændige. Det er vigtigt for datakvaliteten, at det observerede dyr indtegnes præcist. Der skal her tages udgangspunkt i afstands-linjerne og landskabselementer:

- Position
- Art
- Antal

kortlink.dk/2rxms

Hare og rovdyr noteres som enkelte individer med et enkelt symbol.

Hjortevildtet færdes ofte i grupper, så her noteres arten med et enkelt symbol og antal.

Art	Symbol på feltkortet
Hare:	Kryds ×
Ræv:	Firkant - Ræv □
Rådyr:	Cirkel - Rå ○
Dådyr:	Cirkel - Då ○
Krondyr:	Cirkel - Krondyr ○
Grævling:	Firkant - Grævling □
Ilder:	Firkant - Ilder □
Mårhund:	Firkant - Mårhund □
Skovmår:	Firkant - Skovmår □
Husmår:	Firkant - Husmår □
Huskat:	Firkant - Kat □
Mink:	Firkant - Mink □
Kanin:	Trekant - Kanin △
Odder:	Firkant - Odder □

4. Efter tælling

kortlink.dk/2rxms

- **Korrekt indtastning:** Hvis tællingerne er udført på almindeligt kort, indtastes data i den digital platform. Hvis der ved en fejl indtastes forkerte oplysninger, kontaktes DJ.
- **Statistik på egne data:** Egne data kan tilgås via følgende link:

kortlink.dk/2rxt2

5. Særlige overvejelser

- **Lokal oplysning:** Informer gerne lokale beboere evt. via lokale facebookgrupper. Det lokale politi informeres ligeledes om tællingen, da natlysning kan skabe forvirring og nysgerrighed blandt borgere.
- **Vær opmærksom på dyrene:** Lys kun på åbne flader og undgå at blænde andre trafikanter.
- **Konsekvente tællinger:** Sørg for at tælling og dataindsamling udføres konsekvent år for år. Det vil hjælpe med at overvåge bestandsudviklingen for de enkelte arter af nataktive pattedyr.

6. GDPR

Ved deltagelse i tællingerne accepteres Danmarks Jægerforbund privatlivspolitik.

kortlink.dk/2rxmv

Rikke Bruun Pedersen
Projektleder/bestands-
overvågning

+45 28 11 95 79
rpb@jaegerne.dk

Zacharias Jacobsen
Vildt- og naturkonsulent

+45 51 90 06 14
zja@jaegerne.dk

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**